

rult, és a középkori Kemely falu nagy részén szántó-földi művelést folytatnak. A szántásban cseréptöredékeket, állatcsontokat, megbolygatott kemencemaradványokat, illetőleg házhelyekre utaló erősen paticsos, fekete foltokat észleltünk. A szántott terület és az erdő határán embercsontokat, nagyobb köveket, és habarcsmaradványokat is találtunk. Mindez arra engedett következtetni, hogy ezen a részen állhatott a falu temploma, amelyet már a 14. század elején a pápai tizedjegyzék is említett.

2001-ben az alsózsolcai önkormányzat anyagi támogatásával szondázó jellegű feltárást végeztünk a területen. Ennek során egy templomrészletet, valamint a körülötte elhelyezkedő temető 26 sírját tártuk fel. A temetőből pártamaradványok, övmerevítő, övveret, kapocs, valamint egy I. Mátyás denár (CNH II. 232.) került elő. Egy gyermeksírban bronzveretekkel díszített bőrvet, valamint egy bronz díszgombot találtunk. A templom omladékai közül több, másodlagos helyzetben lévő faragott kő is előkerült.

WOLF MÁRIA

12. Andornaktálya, Zúgó-dűlő

(Heves megye) Pa

2001. augusztus 22-én Saléti Györgynek, a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága munkatársának bejelentésére Fodor László, az egri Dobó István Vármúzeum régész muzeológusa közreműködésével a Miskolci Egyetem Ős-és Ókortörténeti Tanszéke régészeti terepbejárást végzett az őskori lelőhelyen.

Hozzávetőleg 200×200 m-es területen közel félezer paleolit szisztematikus gyűjtését végeztük el. Az előkerült őskori leletanyag az Aurignacien régészeti kultúrával mutat nagyfokú egyezést. Az eddigi leletanyag alapján nem kizárt, hogy itt az Istállóskői-barlang Aurignacien I. kultúrájának szabad ég alatti lelőhelyéről van szó.

RINGER ÁRPÁD

13. Aranyosgadány határa

(Baranya megye) R, Ró?

Az M6-56 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalának Baranya megyei szakaszán két részletben, 2001. április 10.–május 11. és október 8–18. között végeztünk terepbejárást. A területet a nyomvonalon 100-100 méteres sávban jártuk be, illetve adott esetben a lelőhely teljes kiterjedését meghatároztuk. A kijelölt terület 77,9%-át sikerült bejárni, a többi rész erdő, mocsár, gyeppel járhatatlan volt.

A Bereki-dűlőben a Pécsi-víz mentén két, szórvány és bizonytalan korú (római?) cserepekkel jelzett lelőhelyet (51–52. lh.), a nyomvonal 1154. pontjától K-re 50 m-re pedig nagy kiterjedésű őskori (Baden) telepet regisztráltunk, aminek jelentős része a szomszédos Pelérd területére esik (53–54. lh.).

A leletek a Janus Pannonius Múzeum gyűjteményébe kerültek.

KÁRPÁTI GÁBOR

14. Bajna, Sándor-Metternich kastély

(Komárom-Esztergom megye) Kk

A kastélyegyüttes több éve folyó régészeti feltárása során a 2001. évben elsősorban a főépület D-i és Ny-i homlokzata előtt, a nagy udvarban, a „C” épület folyosóin és csekély mértékben a főépületben folyt kutatás. Arra kerestük a választ, hogy a már ismert 15–16. századi Bajnai Both nemesi család főépület alatt húzódó kúriájához csatlakoztak-e más épületek (főleg K, Ny és D felé). Ugyanakkor hitelesíteni szeretnénk volna D. Mezey Alice korábban a falkutatáshoz kapcsolódó feltárásait, melyek alkalmával a D-i homlokzat előtt és a „C” épület folyosóján téglalburkolatos felületeket, a nagy udvar D-i részében pedig falakat talált.

Ebben az évben nagyobb részt a klasszicista kiépítéssel elpusztított korábbi barokk építkezés eddig ismeretlen részleteit tártuk fel. A főépület D-i homlokzata előtt és annak folytatásában, a „C” épület D-i folyosóján a 15–16. századi nemesi kúriához tartozó épületet, épületrészt nem találtunk, ugyanakkor feltártunk egy betömedékelt barokk pincét, folyosójának meszelt falait, téglalburkolatát, Ny-ról nyíló lejáratait. Hasonlóan negatív eredményre jutottunk a nagy udvarban és a tőle D-re lévő „C” épület É-i folyosóján. A nagy udvarban a sárga löszös altalaj igen magasán jelentkezett. A DK-i sarokban egy kőből falazott barokk vermet tártunk fel, a folyosón pedig rossz megtartású, szintén barokk, É-D irányú falmaradványt azonosítottunk.

A Ny-i homlokzat két vége elé húzott árkokban nagyobb részt szintén újkori falakra és az ÉNy-i sarokban pincére leltünk. A pince boltozatának egy szakaszára már a korábbi kutatásaink alkalmával rábukkantunk, de kiterjedését és pontos helyzetét akkor még nem tudtuk azonosítani. A kastélyegyüttes főépületén kívül eddig egyetlen helyen, a DNY-i sarok előtt tártunk fel a nemesi kúria második periódusához tartozó részleteket. A Ny-i falra merőlegesen csatlakozó K–Ny irányú kiszedett falvonalát ill. falsarkát, és pusztulási – erősen égett, faszenes – rétegét találtuk meg. Sajnos a későbbi építkezésekkel a további szakaszt megsemmisítették.

A főépületen belül, az É-i szobasor ÉNy-i sarokszobájában egy cölöpsor maradványát bontottuk ki, mely határozottan a késő középkori épülethez tartozott. A kúriaépület rövidebbik, É-i végének Ny-i szakaszában, a falra merőlegesen állt a cölöpsor, mely később leégett. A közvetlenül felette lévő kevert rétegből egy egyelőre pontosan még meg nem határozott ezüstpénz került a felszínre.

A feltárás leletanyagából a kevés késő középkori (15–16. századi) kerámiát (szürke mázatlan kályhaszemtöredékeket, szürke vastag peremű bepecsételt tárolóedénydarabjait) kell megemlíteni. Kis mennyiségben állatcsont és fém is felszínre került.